

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

© Денисюк Г.Л., 2011

Інвестиційне забезпечення відіграє дедалі визначальну роль в реалізації інноваційної діяльності регіону. В зв'язку з цим питання залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів для забезпечення інноваційного розвитку регіону є актуальними. В сучасній економічній літературі широко і ґрунтовно висвітлюються питання інвестування інноваційної діяльності. Значний внесок в теоретичні дослідження процесів інвестування здійснили вітчизняні вчені-економісти Ю. Бажал, П. Беленький, А. Гойко, М. Долішний, М. Денисенко, М. Крупка, О. Лапко, С. Онишко, В. Опарін, В. Федоренко. В більшості випадків дослідження спрямовувалися на висвітлення окремих аспектів інвестиційної діяльності. Однак, інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку регіону вимагає враховувати регіональні особливості інвестиційної та інноваційної діяльності регіону, що зумовлює потребу в проведенні подальших досліджень.

Тому, з метою вирішення проблем інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіону важливо провести порівняльну характеристику понять “інноваційна діяльність” і “інвестиційна діяльність” для встановлення причинно-наслідкових та функціональних зв'язків між ними, що стане передумовою формування концептуальних засад інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіону.

Проведені дослідження теоретичних основ інвестицій та інновацій дозволили встановити наявність спільних та відмінних рис, які характеризують поняття “інноваційна діяльність” і “інвестиційна діяльність”. Загальною рисою, що характеризує ці сфери діяльності з точки зору наявності взаємозв'язків, є позитивний вплив на динаміку росту економіки регіону. При цьому інноваційна діяльність регіону прямо чи опосередковано пов'язана з інвестиційною діяльністю і має спільну мету – одержання прибутку (доходу) при реалізації такої діяльності. Наприклад, інвестування коштів у регіональні інноваційні програми, інвестування в програми розвитку регіонів за стратегічними напрямками господарської діяльності необхідно розглядати як нарощення економічного потенціалу регіону, а відтак, і збільшення доходу. Результат від інвестування можна класифікувати як прямий та непрямий. У першому випадку при вкладанні інвестиційних ресурсів, досягається збільшення капіталу. Такі інвестиції в більшості випадків пов'язані з впровадженням продуктивних інновацій. Впровадження продуктивних інновацій характеризується відносно коротким терміном інвестиційно-інноваційного процесу та високою економічною ефективністю. Однак такий напрямок в інвестиційно-інноваційній діяльності не може забезпечити тривалий розвиток економіки регіону тому, що період ефективності продуктивних інновацій обмежений у часі.

Непрямий результат інвестування досягається за наступною схемою: “*вкладення капіталу → створення умов для розвитку економіки → отримання результату*”. Запропонована схема здійснення інвестицій розглядається як найбільш ефективна для забезпечення інноваційного розвитку регіону. Вкладення капіталу формує економічний потенціал, що є підґрунтям для інноваційного розвитку регіону. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку регіону необхідно здійснювати в контексті проблеми інноваційного розвитку регіону: вкладання всіх видів цінностей в господарський комплекс регіону з метою одержання доходу, як засобу нагромадження капіталу і забезпечення на його основі інноваційного розвитку. В цьому і проявляється взаємозв'язок між інвестиційною та інноваційною діяльністю, що має ставити за мету формувати економічну основу інноваційного розвитку регіону. Під інноваційним розвитком регіону розуміється якісно новий рівень збалансованого розвитку господарського комплексу регіону за рахунок впровадження інноваційних програм, що забезпечують оновлення та нарощення його економічного потенціалу.

Ключова роль у реалізації інноваційного розвитку регіону відводиться інвестиційному забезпеченню. На ефективність здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності в регіоні суттєво впливають нормативно-правове забезпечення, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість. Перераховані фактори мають безпосередній вплив і на інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку регіону. Інноваційна активність та інвестиційний клімат також знаходяться у тісному взаємозв'язку: без формування сприятливого інвестиційного клімату не варто сподіватися на активні дії інвестора з вкладання інвестицій в економіку регіону. Відповідно, така ситуація негативно вплине на рівень забезпечення регіону інвестиційними ресурсами та динаміку розвитку економічного потенціалу і знизить інноваційну активність суб'єктів господарювання. Тому зазначені фактори, взаємодіючи, створюють сприятливі чи несприятливі умови для інвестиційно-інноваційної діяльності регіону.

Отже, *основним завданням інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіону є формування необхідного обсягу інвестиційних ресурсів, які б забезпечували реалізацію регіональної інноваційної програми як підґрунтя для подальшого розширеного відтворення основного капіталу господарського комплексу регіону. При формуванні інвестиційних ресурсів необхідно забезпечити в регіоні проведення інвестиційної політики, яка б сприяла забезпеченню потреби господарського комплексу у фінансуванні витрат на інноваційну діяльність. При цьому, характерною особливістю таких інвестицій є значне відтермінування отримання результатів від вкладання капіталу. Тому, для створення умов ефективного розвитку економіки регіону пропонується активізувати його інноваційну діяльність. Серед перспективних напрямів реалізації поставленого завдання активізації інноваційної діяльності регіону виділено такі:*

- інвестування інноваційної діяльності за пріоритетними напрямами діяльності регіону;
- залучення для формування інвестиційних ресурсів альтернативних форми і джерела інвестицій, наприклад, створення інвестиційних фондів, венчурних фірм, промислово-фінансових груп;
- здійснення державної інвестиційної підтримки інноваційної діяльності наукового сектора та інвестиційно “непривабливих” регіонів.

Поєднання всіх аспектів інвестиційної та інноваційної діяльності в єдиний механізм розвитку регіону має ставити за мету забезпечити зростання інвестиційних ресурсів. Це створить умови для росту конкурентоспроможності економіки регіону, підвищення ефективності діяльності його господарського комплексу, що має формувати підґрунтя для збалансованого розвитку всіх сфер регіону.

Таким чином, інвестиційно-інноваційна діяльність розглядається не тільки як засіб досягнення високих результатів діяльності господарського комплексу регіону, але і як інструмент трансформації суспільства.

1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” // ВВР України, 1991, -№47, – С.1351-1359.
2. Бажал Ю. Фінансове забезпечення інновацій //Фінанси України. №4, 2004, – С.142-144.
3. Бєлєнький П.Ю. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможності регіону / ІРД НАН України. – Львів, 2006, – 129 с.
4. Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності. – К.: Алерта, 2003. - 338 с.
5. Регіональна політика / За ред. Долішнього М.І. –Львів: ІРД НАНУУкраїни, 2001, - 678 с.
6. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. – Львів, 2001, – 608 с.
7. Онишко С.В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку // Монографія. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 434 с.
8. Федоренко В.Г. Інвестування / Підручник. 2-ге видання. –К.: Алерта, 2008, -448 с.